

بررسی چگونگی تاثیر هندسه فضای ورودی در حفظ و ایجاد حریمیت و درونگرایی در خانه های قاجاری تبریز

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۱۹

کد مقاله: ۲۹۹۰۹

آزینا بلالی اسکویی^{۱*}، نیما معماری^۲، پریا تاجیک^۳

چکیده

از مهم ترین تجلیات کالبدی رعایت سلسله مراتب در معماری سنتی حریمیت است که سبب شده معماری دارای ارزش های پایداری از جمله امنیت، آرامش، خلوت و حفظ حریم و حجاب در خانه های سنتی شود. حریمیت در معماری خانه دارای دو جنبه کالبدی و معنایی است و در جنبه کالبدی مهم ترین نکته توجه به امنیت و آرامش فضای داخل است. پژوهش حاضر با بررسی ۱۰ خانه قاجاری شهر تبریز با روش توصیفی تحلیلی در صدد پاسخگویی به پرسش زیر می باشد: هندسه فضای ورودی در حریمیت و درونگرایی چه تاثیری گذاشته است؟ با بررسی مولفه ها و تحلیل پلان خانه ها میتوان به نقش مولفه های حریمیت در شکل گیری فضای ورودی خانه ها و فرم ورودی آنها دست یافت. حریمیت دیداری و شنیداری در کالبد خانه های قاجاری با استفاده از ابزارهایی چون درون گرایی، سلسله مراتب، مکان یابی، تناسب و هندسه ورودی نمود می یابد. در فضای ورودی خانه ها قرارگیری دیوارهای مرتفع در اطراف بنا کمتر شدن ارتفاع دالان نسبت به هشتی، عدم وجود پنجره در نمای بیرونی، عقب نشینی در ورودی نسبت به کوچه مشهود است و استفاده از مصالح عایق صدا و ضخامت جداره های اطراف بنا در اطراف هشتی و ورودی به چشم می خورد.

واژگان کلیدی: هندسه، حریمیت و درونگرایی، ورودی خانه های قاجاری، تبریز.

۱- دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز (نویسنده مسئول) a.oskoyi@tabriziau.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری اسلامی دانشگاه هنر اسلامی تبریز

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری اسلامی دانشگاه هنر اسلامی تبریز